

Asia: VN/32862/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoidosta opioidilääkkeillä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto Sosiaali- ja terveysministeriön asetus luonnoksesta: opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoito opioidilääkkeillä.

Jos potilas sitoutuu hoitoon hyvin, hänelle voidaan kuitenkin luovuttaa toimintayksiköstä enintään kahdeksaa vuorokausiannosta vastaava määrä lääkettä. Erityisestä syystä tällaiselle potilaalle voidaan poikkeuksellisesti luovuttaa lääkettä toimintayksiköstä 15 vuorokausiannosta vastaava määrä.

Buprenorfiini-kotilääkityksen diversio (väärinkäyttö ja myynti) opioidikorvaushoidossa on kliinisten havaintojen ja tutkimustulosten perusteella yleistä 1 ja potilaiden asenteet diversiota kohtaan positiivisia 2. Thl:n ruiskuumejäätutkimuksessa 2022 3 naloksonia löytyi n.23 % buprenorfiinia sisältävistä näytteistä. Ts. tästä voidaan arvioida karkeasti n. neljänneksen suonensisäisesti käytetystä buprenorfiinista olevan peräisin kansallisesta opioidikorvaushoitojärjestelmästä. Ko. tutkimuksen näytteet kerättiin Helsingissä sijaitsevilta terveysneuvontapisteiltä, missä alueellisesti edelleen ovat buprenorfiinikotiannokset rutiininomaisessa käytössä.

Kotilääkkeiden tarkoituksena on ensisijaisesti vähentää hoidon sitovuutta. Hoidon sitovuuden vähentäminen on tärkeää hoitomyöntyvyyden lisäämiseksi. Hoidon sitovuuden väheneminen onnistuu turvallisesti ja ilman väärinkäyttöriskiä nykyisin käytössä olevilla buprenorfiini-depot-injektioilla, jotka voidaan annostella kerran viikossa tai kerran kuukaudessa valvotusti. Buprenorfiini-depot-injektiot toimivat tasaisempien veripitoisuuksien ansiosta yhtä hyvin tai paremmin opioidiriippuvuuden hoidossa kuin sublinguaaliset buprenorfiini-valmisteet 4,5.

Suuri osa opioidikorvaushoitoa toteuttavista yksiköistä Suomessa on vuoden 2019 jälkeen siirtynyt toteuttamaan opioidikorvaushoitoasetuksessa mainitut kotiannokset buprenorfiini-depot-injektioilla positiivisin kliinisin kokemuksiin. Buprenorfiini-depot-injektiot mahdollistavat lääkkeen annostelun valvotusti kerran viikossa tai kerran kuukaudessa hoidon sitovuutta vähentäen ilman riskiä kotilääkkeiden väärinkäytöstä tai myymisestä.

Ylläolevista syistä ehdottaisimme, että yo. kohtaan lisätään lause Buprenorfiinivalmisteita käytettäessä kotiannokset tulee toteuttaa ensisijaisesti depot-injektio-valmisteita käyttämällä tai Buprenorfiinivalmisteita käytettäessä kotiannokset voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa depot-injektio-valmisteita käyttämällä.

1. Diversion of methadone and buprenorphine by patients in opioid substitution treatment in Sweden: prevalence estimates and risk factors - PubMed (nih.gov)
2. Diversion of methadone and buprenorphine from opioid substitution treatment: the importance of patients' attitudes and norms - PubMed (nih.gov)
3. Ruiskuhuumejäätutkimus - THL
4. Weekly and Monthly Subcutaneous Buprenorphine Depot Formulations vs Daily Sublingual Buprenorphine With Naloxone for Treatment of Opioid Use Disorder: A Randomized Clinical Trial - PubMed (nih.gov)
5. Efficacy and safety of a monthly buprenorphine depot injection for opioid use disorder: a multicentre, randomised, double-blind, placebo-controlled, phase 3 trial - PubMed (nih.gov)

Hannu Toppinen

Vastaava lääkäri, päihdepsykiatrian linja

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Toppinen Hannu
Pohjois-Savon hyvinvointialue